

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Αθήνα Δρ. Κ.— Για τις Επαρχίες δρ.

Για τη Εξωτερικό δρ. χρ. 10.

Για τις Επαρχίες δεχόμαστε και τριμηνούς (δρ. τηρη τριμηνού) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητής ή δε στέλλει μηνοστάτη συντρομή του.

10 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 10

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νούμα πουλιούνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴν τιμῇ.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιδόσκια | Σύνταγμα, 'Ομόνοια' Εθν. Τράπεζα 'Υπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμός Τροχιόδρομον ('Ακαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου 'Ομόνοια', στὰ κιδόσκια Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα 'Εστίας' Γ. Κολάρου κα-Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Ηρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύλο γε στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουζῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τρελλὸς καὶ προδότης; — 'Αληθινοὶ ἄντρες—

Μὲ πόζες καὶ μὲ σάλπιγγες — Τὸ κράτος τοῦ νόμου — 'Ολα φυσικά — Λυγμοὶ καὶ δλοφυρομοί.

ΟΥΤΕ τρελλὸς ὁ Τυπάλδος, οὔτε προδότης. 'Οχι. 'Εκαμε καὶ αὐτὸς δὲ τοι εἶπαμε καὶ δλος δὲλλος δὲ στρατὸς μας στὸ Γουδί. 'Επαναστάτης. Τὸ Γουδί δὲ διέθετε μὲν αἷμα, γιατὶ δὲν τοῦ ἀντιστάθηκε κανένας. Στὴ Σαλαμίνα συνέβηκε τὸ ἐναντίο. Καὶ γι' αὐτὸς δὲν πέτυχε ἡ ἐπανάσταση τοῦ Τυπάλδου.

'Οχτάριος εἶναι προδότης, λένε, γιατὶ πῆγε νὰ βουλιάξει τὰ θωρηκτά μας. 'Α δὲν πιτύχαινε ἡ ἐπανάσταση στὸ Γουδί ἡ ζημιά μας, μὲν μᾶς λέτε, — καὶ μιᾶσμε καὶ γιὰ ὑλικὴ καὶ γιὰ θλικὴ ζημιά— δὲ διτανε μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ζημιὰ ποὺ θὰ παθαίναμε καὶ δὲ βουλιάζαν καὶ τὰ τρία θωρηκτά καὶ δλα τάντιος πιλλικά μας γαζί;

Θὰ μᾶς πεῖτε στενοκέφαλους, μὰ δεῖται ἡ τὰ κρίνουμε τὰ πράματα. Πάντοτε σχετικά. 'Ο Τυπάλδος, στὴ συνείδηση μας, θὰ μένει πάντοτε σὰν ἔνας ἐπαναστάτης ποὺ ἀπότυχε· διπλῶς δὲ κ. Ζοργοπᾶς καὶ ἀλάκαιρος δὲ 'Διπ. Σύνδεσμος', σὰν ἔνας ἐπαναστάτης ποὺ πέτυχε. Λύτι εἶναι όλο.

*

Ο ΤΥΠΑΛΔΟΣ πολέμησε στὴ Μακεδονία. Πολέμησε

'Αφέντη, μὴ μὲ σφάξεις! Κλαίω, κυλιούμαι στὰ πόδια σου, σκλάβο σου κάμε με, πάτη με, δέρνε με, ἀφρνέ με μόνο τὰ βλέπω, ἀφρνέ με μόνο νὰ βλέπω, τὸ φῶς τὸ γλυκὸ τῆς μέρχα!

Κι ἀπάνω ἐπ' δλα τὰ κεράλικ κι ἀπ' δλα τὰ αἷματα (δ! πῶς ἔτρεμε συθέμειο τὸ κορμὶ τοῦ 'Ο ρέστη καὶ πῶς γαμογελοῦσε θριαμβευτικὰ τὸ χλωμὸ στόμα τῆς Νόρας!) ἀπάνω ἀπ' δλα τὰ αἷματα, στεφανωμένη σύγκρουμα ἀπὸ ἀχτίδες καὶ φίδια, ὑψωντανε ἀνάερα ἡ Πηνελόπη—τὸ Αἴωνιον Θῆλο. — Τρεμη, δυσάλευτη, κυτάζοντας ποιός θὰ νικήσει, ποιός θάναι δὲ πιότερο δυνατός, γιὰ νὰ τοῦ χρηματεύσει καὶ νὰ τοῦ δοθεῖ.

Κι ἀπάνω ἀπὸ τὸ μεσογύχτι τῶν μελλιῶν της λαμποκοπούσε κατακόκκινο ἔνα θεόρατο χότρο...

*

Τὸ σῶμα τοῦ 'Ορέστη ἔκαιε. 'Εκλεισε τὰ μάτια του κι ἀνοίξει ἵκετεύτικά—σκν τὸν Ποιητὴ—τὰ χέρια του, ἀπαρηγόρητος.

Καὶ ξετυλίζουνται τώρι τοπεῖα τρελὰ μπροστά του, ποὺ δὲ μεταταλεύουνται καὶ τὸ λιοπύρι τὸ γυμνὸ τὰ καὶ εἰς κ' εἶναι κίτρινα, σὰ νάναι λιγωμένα κ' οἱ

κι διερεύτιγχα. Μπορεῖ νὰ πολεμήσανε κι ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Ναυτικοῦ ποὺ ἐπιναστατήσανε τὴν περασμένη Παρασκευὴ μαζὶ τους. 'Οχι, λοιπὸν προδότες, μὰ πατριῶτες. 'Οχι λοιπὸν τρελλοί, μὰ παληχάρτες. Πιατὶ τὸ κάτου κάτου—τὶ τὰ θέτε;—διψάμε καὶ γιὰ λίγη παληχαρία, ἀδιάρρορ πῶς θὰ μᾶς φυγερωθεῖ.

Κ' οὔτερα ἀπὸ τὴν περιστέραν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν τῆς περασμένης Παρασκευῆς, ἐδὲν τεμήσαμε καὶ τόσο τοὺς προγόνους μας, δὲξαμε δύμας στοὺς δύχτρούς μας πῶς δὲ μᾶς λείπουν οἱ δάλιθινοί καὶ οἱ ἀποφασιστικοί ἄντρες. Καὶ θάν τοὺς κάνωμε κάπως νὰ μᾶς συλλογίζουνται.

*

ΔΕΙΔΙΝΟ. Στὴν πλατεία τῆς 'Ομονοίας, 'Ενα στρατικὸ σῶμα περνάει γυρίζοντας ἀπὸ τοῦ Σχαραμαγκά. Σέλπιγγες, κάρδωμα, περηφάνεια,

'Απὸ ποὺ γυρίζει αὐτὸς δ στρατός; 'Απὸ τὸν πόλεμο; Καὶ ἡ νίκη;

'Άλοιμον! Σφίγγεται ἡ φυγὴ κανενὸς νὰ βλέπει τὰ τια κερώματα. Χάκήκανε οἱ ἄλλοι, οἱ ἀπόμεροι δρόμοι, γιὰ νὰ πάνε οἱ ἄντρες στοὺς στρατῶνες τους καὶ είτεν ἀνάγκη νὰ βροῦνται στὶς τάντηγγες τὰ νικητήρια, τὴν στιγμὴ ποὺ δ στρατός μας γύριζε νικητής καὶ τροπαιούχος ἀπὸ τὸν ἔνδοξο 'Ελληνοελληνικὸ πόλεμο;

Οὕτε σπειρὶ μυστό;

*

ΝΑ μῆν πολυκαμπρώνει δὲ καὶ ἡ Κυθέρηντη πῶς τὰ κατάφιρε ΑΜΕΣΩΣ. σὲ λίγες ὥρες, νὰ ἐπιβάλλει «τὸ κράτος τοῦ νόμου»!

Αὐτὸς τὸ «Κράτος» καὶ αὐτὸς δ ἡ «νόμος» καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιβολὴ τοῦ κράτους τοῦ νόμου τι είχανε γίνει στὶς 15 τοῦ Τρυγητῆ, διταν δ στρατὸς βρισκόταν μαζεμένος στὸ Γουδὶ;

Δὲν μποροῦμε νὰν τὸ νιώσουμε τὶ είδος νόμος είναι: αὐτὸς, διταν παγαλεῖ δ στρατὸς καὶ λέει στὴν Κυθέρηντη:

— Χτύπησέ τους καὶ ΘΑ ΣΕ ΣΥΝΤΡΕΕΩ!

«Κράτος τοῦ νόμου» ἐπιβάλλεται μυνάζα διταν δη Κυθέρηντη μπορεῖ νὰ πεῖ στὸ στρατό:

— Σὲ διατάξαι νὰ κάνεις αὐτὸς κ' ἔκεινο!

Μὰ λέτε σήμερα νὰ μπορεῖ ἡ Κυθέρηντη νὰ ΔΙΑΤΑΖΕΙ, καὶ μάλιστα τὸ στρατό;

'Οχι λοιπὸν ἡ Κυθέρηντη, μὰ ἡ 'Κπανάστατη' αἴπεις τὸ κράτος τοῦ νόμου—γιὰ νὰ λέμε τὰ πράματα μὲ τὰληθινό τους τῶνομα.

*

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ καὶ ζοῦμε μέσα σ' ἐπανάσταση. Αὐτὸς πρέπει νὰν τὸ νιώσουμε πιὰ δλοὶ μας. Κι διταν πιὰ τὸ καλονιώσουμε αὐτό, θὰ Ἑγγήσουμε εὔκολα, δίγως νὰ ξαφνιζόμαστε, τὸ κίνημα τοῦ Τυπάλδου, θὰ Ἑγγήσουμε εὔκολα καὶ δὲ βρούμε φυσικὸ καὶ κάθε δλλο κίνημα καὶ κάθε δλλη στάση ποὺ δὲ γίνουν αὔριο μεθαύριο.

'Οσαν ἡ ἐπανάσταση κάνει τὸ πρώτο βῆμα της, άλα

πρέπει νὰν τὰ καρτερεῖ κανεὶς καὶ μὲ τίποτε νὰ μήν ξεφιάζεται.

*

ΠΙΑΣΑΝΕ τὸν Τυπάλδο, πιάσανε καὶ τοὺς ἄλλους. Καλά. Θὰ δικαστοῦνε, θὰ κατεδικαστοῦνε γιὰ δ' ἀθωθοῦνε. Θὰν τὸ δοῦμε μεθαύριο. Στὸ δικαστέριο δὲλα δὲ διαλυθοῦνε, δὲλα. 'Ιστομε καίνη ἡμέρα στὴν ὥρα, γιὰ τὸνομα τοῦ Θεοῦ, δὲ μὴ μᾶς τοὺς κάνουν ἀνάγνωσμα οἱ ἐφτηρίδες κι δὲ μὴ μᾶς φουσκώνουν μὲ φευτικές. 'Ας σεβαστοῦνται πειτέλους λίγο καὶ τὰ πρόσωπα κ' ἐμδεῖς—δὲν δχι καὶ τὸν ἔαυτό τους. Νά, λ. γ. ἡ 'Επιπερινή τῆς Τετράδης ἐγράψε πῶς δ ζουμῆς καὶ οἱ ἄλλοι ἡμάτια τοὺς πιάσανε χρυγήσανε τὰ κλάματα: αμετά λυγμῶν καὶ δλεφυρμῶν ὀδηγηθανεν τὸν γιωρεύσανταν!

'Αθρωποι ποὺ ἀντικρύσανε ἄροβα μὲ διδέα τῶν 27 δὲν κλαίνε σὰ μωρούδελια μπροστά σ' ἔνα χωροτύλακα. Νά μᾶς συμπαθάτε, δὲν έχουμε λάθος.

ΣΕ ΜΙΑ, ΓΥΦΤΙΣΑ

Τὰ περασμένα κι ἡ μοῦ πεῖς τὶ μ' ὀδρελεῖ, τὶ βγάζω; Στὸ χέρι μου δὲν μυστικὲς γραμμὲς ἀκολουθεῖς, Τὰ περασμένα λησμονῶ κι μόριο ἔσε κυτάζω. Ποὺ μὲ τὰ θεῖα μάτια σου κοντά σου μὲ κρατεῖς.

"Ω! μάτι! ποὺ στὸ δρόμοι μοι τὸ θάμπωμα σᾶς βρῆκα, Απέρια ἀνορεύσεται ἀγάπης, ποθητά.

Απέριμα ποὺ διάρω μας τὸ βλέμμα μοι ἀρῆκα, 'Εσσεις τὰ μ' δδηγάσετε σὲ μέρη δνειρετά.

"Απ' τὸ ήλιοβασίλεμα, σεῖς τὶς χρυσὸς ἀχτίδες Καὶ τὰ παιχνίδια τοῦ φωτὸς καὶ τὶς βαθεῖς σκιές, Σκοτάδι καὶ λαμπόρισμα, θλιψη γλυκειά κ' ἐλπίδες, Σεῖς δὲλα τὰ κρατήσατε σ' ἀσύγκριτες ματές.

Καὶ τὶ δὲν ἡ νύχτα ἔχεται ζηλιάρα νὰ σᾶς σβήσῃ; Περιήφανα κι ἀτρόμητα γυρίζετε πατοῦ.

Φτερὰ στὸ νοῦ μου δίνετε καὶ φῶς σ' δλη τὴ φύση, Στὰ κύματα, στὰ σύγνεφα, στὰ βάθμα τούρανον.

Καὶ σὰν τὸ φῶς τὸ θεῖο σβεῖ καὶ ἀπλώνεται σκοτάδι, Μόνη ἡ ματιά σου μυστικὰ τ' ἀπλώνει δη σκοτεινή. Τότες σ' αὐτὴν τὸ χαλασμὸ θωρῶ τοῦ μαύρουν 'Αδη, 'Ανατριχιάζω... κ' ἥθελα νὰ βρίσκομοντεν ἔνει.

Καὶ γὰ πιγρῷ στὸ πέλαγο τῆς μαύρης τῆς ματᾶς σου, Νάρβω σ' αὐτὴν Παράδεισο καὶ Κόλαση βαθιά.

Τὸ μελιψό σου δάχτυλο γιατί τὸ τραγούδισες
Στῆς ἀσπροῆς ἀπαλάμης πον τὶς μωσικὲς γρομμές;
"Ολα τὰ ἔδρο τὰ παλά γιατί μοῦ τὰ θυμίζεις
Ἀφοῦ νὰ σθνῶνται βλέπεται σὰ μακρυνὲς σκές;

"Ἄσε τὸ χέρι μου, πᾶς τού ἐμένα νὰ κυτάξῃς.
Καὶ νὰ μοῦ πῆς στὸ δρόμο που, τοιγάνα, τὸ μακρὺ¹
"Οπον ποτὲ δὲ βρόκεται λιμάνι γιὰ ν' ἀράξῃς,
"Αστέρι διαβατάρικο, ἀκούσαστο πουλή,

"Ετοι παντοῦ ἐδιάβηκες χωρὶς νὰ σου σπαράξῃ
Χωρὶς νὰ πλαίσῃ σου ἡ κυρδιὰ στὸν τόσο χαλασμὸ
Ποὺ τὸ γοργὸ σου πέρασμι ἔπιπτῃ; δὲ σὲ τρομάζει
"Οπον ἀφίνεις πίσω σου στὰ οιήδια πεθαμό;

Μὴ μοῦ μιλεῖς γιὰ τὰ παλόν χρυσάφι μὲν μοῦ τάξεις,
Τὰ περασμένα ἔχασα, τὰ πλούτη παρατῶ,
Φτάνει μ' αὐτὰ τὰ μάτια σου ἐσὺ νὰ μὲ κυτάξεις,
Μάτια, που κόσμος ὀνείρων μοῦ δείχνουν μαγικό.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΗΛΑ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ*

Περόμοις ἐφεκτικὴ στάση τηρούμανε οἱ Ἑλλήνες καὶ ἀπέναντι τῶν ἑπελευθεριοτικῶν τάξεων τῶν Ἀρμένιδων, οὐ καὶ οἱ τάσεις αὐτὲς δὲν ἔγγιζαν τόσο τὴν σφαῖρα τῆς μεγάλης ἑλληνικῆς ἰδέας. Τὴν βαθύτερη σημασία τῶν ἀρμενικῶν σφαγῶν οὔτε σήμερα ἀκόμα δὲν τὴν καταλαβανὴν ὄφθα οἱ Ἑλλήνες. Τὸ ἔναντίον, οἱ Βουλγάροι: δεῖξανε σημεῖα ζωηρῆς συμπάθειας, καὶ η Σοφία εἶταν τὸ καταφύγιο τῶν Ἀρμένιδων ἐπαναστατῶν. Στὸ ἔξωτερον, τὰ ἐπαναστατικὰ κομιτάτα τῶν Ἀρμένιδων, Βουλγάρων καὶ Νεο-ούρκων βίσκονταν σὲ δικρῆτα σινενόσητι, γιὰ τὰ μέση τῆς ἀνατροπῆς; τοῦ ἀθλητοῦ καθεστῶτος τοῦ Χαμπτ καὶ τῆς ἐφερούσης ἀστικῶν μετακρυθμίσεων. Οι Ἑλλήνες η ἀγνοῦσαν, η δὲν καταλαβαίνανε ὅρθα τὴν βαθύτερη σημασία διλῶν αὐτῶν τῶν τάξεων. Ολοι κύτοι εἶταν γιὰ κείνους «ψευτοεπαναστάτες». Ποτὲ ἔθνος δὲν εἶχε πάθει τόση ἰθελοτυφλία καὶ ἀνικανότητα νὰ καταλάβῃ τὴν πρκγματικότητα δοῦ τὸ Ἑλληνικό, γιὰ τοῦτο δικαὶος καὶ ποτὲ ἔθνος δὲ βρέθηκε ἔχριστα τόσο ἀπροστούχατο μπροστά τε ὅλεθρια γι' αὐτὸν γερονότα, διπλὰς αὐτός.

Τὴν ἕδισ ἐπιπλάκην στάση που πῆρε ἀπέναντι τῶν ὄρθιοδόξων κρατῶν τοῦ Αἴμου, πῆρε, ἐννοεῖται,
*) Κοιτάξει τὸ περασμένο φύλλο.

πιὸ μεγάλην καὶ θὰ τὴν τραβοῦσσε αἰώνια στὰ πόδια τοῦ 'Ορέστη σκλάβη.

— Θέ μου! Θέ μου! Κι ἀπὸ τὸ Θένατο πιὸ δυνατὴν ηντὶ η 'Αγάπη...

Σερνότανε στὸ παράθυρο καὶ ἀκκούσιμοῦσε τὸ μέτωπο, τὸ στόραχ, τὸ μάχογουλο, τὰ χέρια ἀπένω στὰ παγωμένα τζάμια—ὅ μὲ τὶ λαχτάρι περίμενε νὰ κλάψει, νὰ νοιώσει ἀπάνω στὰ μάχουλά της; τὰ δάκρια ζεστὰ νὰ τρέχουνε καὶ νὰ τῆς δίνουνε ὑπομονή! Μὰ τὰ μάτια της εἶσανε στεγνά καὶ στερεόμενα τῷρα ἀπὸ τὰ περασμένα πολύδαχρα νυχτέρια...

Ἐξφού η καρδιά της ἀναπετάριζε. Κάποιος περνοῦσε ἀπὸ τὸ δρόμο. Τὰ βήματά του διλούνεα σιμώνουνε καὶ γίνονται πιὸ δυνατὰ καὶ μοιάζουνε τὰ βήματά τοῦ 'Ορέστη. Θέναξι; δ 'Ορέστη; Κρατεῖ τὴν ἀναπνοή της, τεντώνει τὸ λαιμό, προσπαθεῖ ν' ἀκούσει, μὰ τ' αὐτιά της βουτζούνε, μιὰ πληριμμύρια ἀκούεις νέρχεται, νὰ βουδὲ καὶ ν' ἀνεβαίνει σὲ θάλασσα... Θέ·αι δ 'Ορέστη! Καὶ τὴν στιγμὴν πουν ἐτομάζεται νὰ τρέξει στὸ κρεβάτι νὰ κάμει τὴν κοιμισμένη, γιὰ νὰ μὴ θυμώσει δ 'Ορέστη, νοιώθει τὰ βήματα νὰ περνοῦν καὶ ν' ἀλαργήσουν καὶ νὰ σθίνουνται στὸ γύρισμα τοῦ

καὶ απέναντι τῆς Τουρκίας. Κ' ἐδῶ τελεία ἀνικανότητα νὰ μητῇ βαθύτερα στὴν φιλομένων καὶ νὰ μαντέψῃ τὸ μέλλον. Τὴν σπάτια τοῦ φευδαρικοῦ συστήματος τοῦ Χαμπτ τὴν θεωροῦσε σχεδόν φαινόμενο, προσωρινὴ ἀρνητικὴ θέση, ἀλλὰ αἰώνια καταστατη, φύσει τάχυτες στοὺς Τούρκους, στοὺς μουσουλμάνους. Εἶναι τώρα σάπια τὴν Τουρκία; "Αρχ πάντα θὰ εἶναι σάπια: θεραπεία δὲν ὑπέρχει ἐπομένων ποὺ τὸν προτύπει διαμελισμός. Κ' η κληρονομία του ιστορικὰ ἀνήκει μόνο στὴν Ελλάδη, τὴν ἀλλοτε κυρίαρχη." Άλλως τε δὲ Πορθητής; μᾶς ἐδωσε τὰ «ιεραλκά προνόμια», ποὺ καμιὰ δύναμη, καμιὰ ἐξέλιξη δὲν μπορεῖ νὰ τ' ἀλλάξῃ! "Οττις ἀπ'" αὐτὸν τὸ μέρος εἴμαστε ἐξασφαλισμένοι. Οἱ Τούρκοι δὲ θὰ μᾶς πειράξουν ποτέ. Εἴμαστε σχεδὸν σύμμαχοι μαζύ τους. Τοὺς ἐπιφοβούς Βουλγάρους δὲς κοιτάζουμε! Καὶ δός τους τοικώματα γιὰ ἀκκλησίες, γιὰ παρακλήσια καὶ γιὰ πέντε δέκα φευούσαλκνες πατριαρχικούς, καὶ δός τους φόνους καὶ κακὸ στὴ Μκεδονία. Μεγαλυτερὴ μωσπία ἀδύνατο νὰ φυγασθῇ κανεῖς, μωσπία, ποὺ, δηποτὲ θὰ ίδουμε πάρα κάτω, ὠρέλησε, ἐννοεῖται, μόνο τοὺς Τούρκους.

"Η τουρκικὴ ἐπανασταση εἶταν ἕνα μεγάλο ἔργονασμα γιὰ τους "Ἑλλήνες, δυστυχῶς δικαὶος μόνο ἔργονασμα καὶ δῆ μαθημα. Τὰ ἔθνη δὲ διδάσκουν τοὺς καὶ δὲ μορφώνουνται, βέβαια, σε λίγους μῆνες. "Ετοι, ποτὲς ἔθνος δὲ βρέθηκε σὲ τέτοια δύτηρον θέση, δηποτὲ τὸ Ἑλληνικὸ ἀπέναντι τῆς Τουρκίας 'Επανασταση;. Δὲν ἔτερε δὲν ἐπρεπε νὰ χαρῇ η νὰ λυπηθῇ. Τὰ «ζήτω» τῶν Ἑλλήνων γιὰ τὸ Σύνταγμα δὲν μποροῦσαν νὰ ἔχουν κείνον τὸ βαθὺ ἐνθουσιασμό, ἐπειδὴ ἀποπίσω πρύδονταν ἕνας ἀδρεστός φόδος μπροστὰ τὸ μέλλον ἕνας νέου καθηστῶτος, ποὺ μήτε τὸ περίμεναν, μήτε καὶ ἐργαστήκανε νὰ τὸ δημιουργήσουν.

B.

* Η οπυρεινὴ θέση καὶ η προσεχῆς ἔξελιξη του ζητήματος

"Ἐὰν η Ἑλλάδα εἶχε στοιχειώδη, κοινωνικὴ μόρφωση, θὰ καταλάβαινε διμέσως, ἀναφορικά μὲ τὴν Τουρκικὴ 'Επανασταση, δυὸς πράγματα: α) "Οτι τὸ Σύνταγμα δῆ μονάχα εἶναι μιὰ ἀνάτερη βαθμίδα ἔξελιξης καὶ πολιτισμοῦ, καὶ ἐπομένως ἐπιθυμητό, ἀλλὰ καὶ ἀποτόφευκτο, γιατὶ η ιστορία δὲ γνωρίζει παραδειγματικὸ θένοντας καὶ κοινωνίας, ποὺ νὰ ἔμεινε

χιωνίως στὸ φευδαρικό, ἀποκλυτικοῦ καθεστώς. Αφοῦ λοιπὸν εἶναι ἀναπόφευκτο, καὶ τοῦ ἔχτρικη στάση ἐνεκτίον του εἶναι δονκιχοτικὴ ματαιοπονία, που μόνο ζητεῖται, ἐπειδὴ ἀπορροφεῖ τὸ δύναμης τοῦ οὐτοποιική διεύθυνση. Τὸ μόνο δῆμό λοιπὸν εἶναι η ἀναγνώριση του ἁναπόρευκτου γεγονότος καὶ η ἔξειρεση καταλληληγετικῆς ταχινής ἀπέναντι του. β) Ἐπειδὴ τὸ ἀπτικὸ Σύνταγμα, σὸν ἀποτόφευκτο ἀποτελεῖσθαι θὰ ἔχῃ τὸν πολιτικὴ ἀναγνώριση της Τουρκίας, άπο τὴ μία, καὶ τὸ δινόμιο του ἀστικοῦ σωματιοτικοῦ πατριωτισμοῦ τῶν Τούρκων ἀπὸ τὴν ἀλληληγονασμό τοῦ θεραπεύοντας πρόσωπον τοῦ Φιλέρη τοῦ Παπαϊωνά, ἀλλὰ στὸν τόπο του θέλει διατάξην διατάξην τοῦ Βασιλιά της Ελλάδος, γερόδες καὶ γιαμάτος σφρήγος παράγοντας, ποὺ θὰ υπερτερήσῃ πατέτη ποὺ δύναμης θέλειται, τοὺς ἀλλούς παράγοντας τῆς 'Ανατολῆς. Η ἀλλογή τοιπότερον τὸν συνθηκῶν ἀναγκαστικὰ πρέπει νὰ φέρῃ ἀλλαγὴ τῶν σχέσεων τῶν διαφόρων παραγόντων τῆς 'Ανατολῆς ἀναμετεῖν τους. Η ἐμφάνιση νέου ἔχτρου, ποὺ δέν εἶναι πεικύτηνον καὶ τῶν ὑποτελῶν ζένων φυλῶν. Ο ἀσθενὴς τῆς χτές, δῆ μόνο δὲ λαϊκή πλέον, ἀλλὰ στὸν τόπο του θέλει διατάξην διατάξην τοῦ Βασιλιά της Ελλάδος, γερόδες, γερόδες καὶ γιαμάτος σφρήγος παράγοντας τοῦ Φιλέρη της 'Ανατολῆς.

"Άλλ' ἂς δηδύει πρῶτη ποιό εἶναι τὸ δινάτη ἔξελιξη του ἀνατολικοῦ ζητήματος. Σ' αὐτὸν η 'Ιστορία δείχνει τρία ἀνάλογα κράτη: τὴν Ρωσία, Αυστρία καὶ Πρωσία. Κράτη μὲ ἀνάμιχτο πληθυσμὸν δηποτὲ τὸν ἀπανθρωπότερο τρόπο στὸ μονοπάτιο τῆς γερμανικῆς πατριόδηκες. Κι αὐτὸν γίνεται, τοὺς μήτε διπλαίσεις φυλῶν διαφέρεις ἀναλόγως τῆς δύναμης τῆς κυριαρχούσας φυλῆς. Στὴν Πρωσία λ. χ. η κυριαρχούσα φυλὴ εἶναι τόσο ἵσχυρότερη καὶ υπερέχει δῆ μόνο στὸν πολιτισμὸν ἀλλὰ καὶ στὸν αριθμό, ὥστε ἔχει δηλητικὴ τὸν εὐκολία νὰ πιέσῃ τους δύοδούς Πολωνούς καὶ νὰ τους διμοδίῃ τὴν ἔθνική τους ἔξελιξην. "Ετοι η πολωνικὴ ἔθνικότητα σφραγίζεται μὲ τὸν ἀπανθρωπότερο τρόπο στὸ μονοπάτιο τῆς γερμανικῆς πατριόδηκες. Κι αὐτό γίνεται δῆ μόνο στὸν πολιτισμὸν δὲ λαϊκή γερμανικῆς πατριόδηκες. Κι γερμανοί εἶναι δηδύει φύσεις απένθρωποι, δηποτὲ φωνάζουν οἱ Πολωνοί, ἀλλὰ γιατὶ η θέση

τικά καὶ τὰ χέρια της παγιμένα ἀπὸ τὸ κρύο, τρίγγανε απελπισμένα τὰ σόδερχα τοῦ μπαλκονιοῦ. Κι ἀποτέλεσται. "Οσο πού, μέρκ πιά, δηκούει τὸν 'Ορέστη νέρχεται" ἐτρέχει στὸ κρεβάτι τους ἀλλαγοπατητὰ κ' ἔκκηνε τὴν κοιμισμένη, γιὰ νὰ μὴ θυμώσει δ 'Ορέστης πῶς ξαγγυποῦνε καὶ τὸν περίμενε. Καὶ συμβιεύτηκε δηποτὸροῦσε ποὺ μέσα, γιὰ νὰ μὴ τὴν τὴν ἄγγισουν τὰ χέρια του Ορέστη, πού εἶσεν ἀκόμη γερμάτες ἀπὸ τὴν 'Αλλη.

— Θέ μου! ἀν μ ἔγγιζει θὰ πεθάνω ἀπὸ τὸ πόνο!... Η καρδιά της κατω ἀπὸ τὸ τσέπταμα χτυπῶσε τόσο δυνατὰ ποὺ θράρευσε τὸ Χρυσούλα, ἀντικείμενος λαζαρούσας καὶ κάρμερα. "Έτσυφε τη χαμηλά, ἔκρυψε μέσω στα προκεφάλια τὸ πρόσωπό της καὶ δέχηκανε τὰ σεντόνια καὶ κρατούσε τὰ στήθια της νὰ μὴ σε οὖνε τὸ κρεβάτι. Κι δ 'Ορέστης ἐμπαίνε, έσκυφες ἀποπάνω της νὰ μὴ σε οὖνε τὸ κρεβάτι. Κι δὲν κοιμάται, καὶ τοι μοιραύριζε θυμωμένος καὶ γιανύνεταινε νευρικός, ζηνήσυχος καὶ ἀποκο